

13.1.2025

Kaupunginmuseon lausunto Puotilanrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ehdotuksesta

HEL 2022-006830 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Puotilanrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön ja arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Kaavaratkaisu koskee pääosin nykyistä Puotilan venesataman aluetta, joka sijaitsee Vartiokylänlahden länsirannalla Puotilan asuinalueen eteläpuolella ja Marjaniemen asuinalueen itäpuolella. Kaava-alueeseen kuuluu myös Marjaniemen itäranta sekä Koivuniemen venesataman alue. Kaavaratkaisu mahdollistaa, että nykyisen Puotilan venesataman alueelle rakentuu uusi naapurusto, jossa asuminen, veneily ja rantaluonto yhdistyvät merelliseksi asuinalueeksi. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, että Puotilanrannasta muodostuu vehreä merellinen asuinalue, jossa on hyvä asua ja veneillä sekä virkistystä osana Vartiokylänlahden ympäristöä ja luontoa.

OAS-lausunnossaan museo totesi, että; Suunnittelutavoitteissa mainittu kulttuuriympäristön ajallisen kerrostuneisuuden ja paikan lähtökohdan huomioon ottaminen tulee olemaan haasteellisinta. Puotilanrannan venesatamalla on yli puolivuosisatainen historia alueella ja sen toiminta on tuottanut alueelle omanlaistaan kulttuuriympäristöä. Suunnitteluperiaatteissa esitetyssä Puotilanrannan korttelikaaviossa tästä kulttuuriympäristöstä ei vaikuta säästyvän juuri mitään. Suunnitteluperiaatteiden selvityksiin tulee liittää myös Puotilan venesataman nykyisten kulttuuriympäristöarvojen arviointi, jotta alueen kerrostuneisuuden mahdolliset vaalittavat arvot tulisivat selville. Koska alue tullaan esirakentamaan kauttaaltaan uudelleen, tulee Puotilanrannan historia rakennuksineen ja rakenteineen sekä nykytila dokumentoida riittävän kattavasti. Tämän lisäksi tulee tarkasti tutkia uuden rakentamisen maisemallisia vaikutukset, ja suhteuttaa rakentamisen määrän ja korkeuden reunaehdoja kokonaisuun. Kaava-alueen eteläreunalla sijaitseva Marjaniemen melojien hyvin säilynyt ja arkkitehtonisen integriteettinsä säilyttänyt kerhorakennus ja kanoottivaja edustaa harvinaistuvaa sodanjälkeistä liikuntarakentamista. Rakennuksen vaalimisedellytykset tulee tutkia kaavaprosessin aikana. Arkeologian suhteen museo totesi, että sataman alueella on ollut voimakasta täyttöä ja rakentamista, joten arkeologisten inventointien valossa ja maankäyttöhistoria huomioon ot-

13.1.2025

taen alueen arkeologinen potentiaali on vähäinen, eikä vesialueita lukuun ottamatta arkeologisille lisäselvityksille ole tarvetta.

Annetussa vastineessa todetaan; Nykyisten rakennusten inventointi valokuvaamalla laaditaan kaavaehdotuksen liitteeksi tai myöhemmin jatkosuunnittelun aikana. Kaavaluonnoksen valmistelun aikana on käyty keskusteluja Marjaniemen melojien tilatarpeisiin ja toimintaan liittyen. Melojilla on tarvetta laajentaa vähäisesti rakennustaan kasvavien harastajamäärien vuoksi. Kaavaluonnoksessa melojien rakennusta koskevat kaavamerkinnot ovat pysyneet ennallaan. Puotilanrannan suunniteltujen rakennusten sijoitteluja, massoitteita ja kerrosmääriä on tarkistettu kaavaluonnokseen. Suunnitellun kaupunkirakenteen mittakaavaa ja maisemallisia vaikutuksia on tutkittu mm. 3D-kaupunkimallilla, jonka avulla on mahdollista tarkastella rakentamisen mittakaavaa suhteessa alueen avoimeen maisemaan ja kasvillisuuteen sekä puustoon. Puotilan venesataman edustalta on laadittu arkeologinen vedenalaisinventointi. Alueelta löytyi kolme 1960-luvun jälkeistä uponnutta lasikuituvenettä. Lisäksi kahdesta puretusta laiturista löytyi kiinteitä jäännöksiä. Myös muita myöhempiin rakennustöihin liittyviä merkkejä havaittiin, kuten rataakiskoja, jotka saattavat liittyä 1990-luvun metrosillan rakentamiseen. Kulttuuriperinnöllisesti merkittäviä eheitä jäännöksiä ei havaittu.

Suhteuttaen esillä olevaa kaavaehdotusta alueen kulttuuriympäristön ja maiseman reunaehtoihin, katsoo museo, että kokonaisvaltaisesta uudistumisestaan huolimatta, museolla ei ole huomauttamista Puotilan venesataman alueen ehdotukseen. Jotta Maarlahden alueen rannikon rakennettuun maisemaan jäisi historiallista kerrostuneisuutta, esittää museo Marjaniemen melojien kerhorakennuksen ja kanoottivajan merkitsemistä sr-3 merkinnällä. Merkintä ei estä rakennuksen hallittua laajentamista.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö